

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság közleménye a kórházak babamentő inkubátoraiban elhelyezett, ismeretlen szülőktől származó gyermekek nyilvánosságra hozott neveinek megváltoztatásával kapcsolatban

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) tudomására jutott, hogy a sajtóban az elmúlt egy év során több alkalommal is jelentek meg hírek azzal kapcsolatban, hogy gyermekeket találtak különböző kórházak babamentő inkubátoraiban (így például: Miskolcon, Békéscsabán és Hatvanban is). Ezen híradások alkalmával nyilvánosságra került többek között az inkubátorban talált gyermek neve és neme, a település és a kórház megnevezése, amelynek inkubátorában a gyermek elhelyezésre került, valamint a gyermek súlya és előfordult, hogy a hossza is.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:151. § (1) bekezdés b) pontja alapján a gyámhatóság állapítja meg a gyermek nevét, ha a gyermek mindkét szülője ismeretlen (gyámhatósági névmegállapítás).

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 1. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság feladat- és hatáskörét a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyakorolja. A Korm.rendelet 3. § (1) bekezdés I) pontja értelmében a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja a gyámhatósági névmegállapítással kapcsolatos, a Ptk. 4:151. §-ában meghatározott hatásköröket.

A Ptk. 4:151. §-ának rendelkezéseit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 21. §-a és 62.-63. §-i egészítik ki. A Gyer 21. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek családi és utónevének megállapítása érdekében, ha a gyermek mindkét szülője ismeretlen, határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről, egyidejűleg a Gyer. 62. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapítja a képzelt szülők adatait. A Gyer. 62. § (3) bekezdése szerint a települési önkormányzat jegyzője a Ptk. 4:151. §-ában meghatározott intézkedések során megállapítja mindazokat az adatokat, amelyekre a gyermek születésének anyakönyvezéséhez szükség van.

A Gyer. 63. §-a alapján a gyermek születésének anyakönyvi bejegyzéséhez a települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek születési helyét és idejét, valamint családi és utónevét, képzelt szülőként a Gyer. 60. § rendelkezése alapján az apa és anya családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét. A gyermek születési helye a szülés helye vagy a gyermek megtalálásának helye lehet. Ha a gyermek életkora bizonytalan, a feltételezhető születési időt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján kell megállapítani. Az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat a települési önkormányzat jegyzője a gyermek gyámjával egyetértésben állapítja meg úgy, hogy az más jogos érdekét ne sértse. A gyermek megtalálásának körülményeire utalni nem lehet. A gyermekre sérelmes családi és utónév nem állapítható meg. Amennyiben a gyermek valódi adatai, valamint a vér szerinti szülők adatai utóbb ismertté válnak, a települési önkormányzat jegyzője kezdeményezi a gyermek születésének újbóli anyakönyvezését.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján a Hatóság hivatalból vizsgálatot folytatott, amelynek tárgya, hogy a gyakorlatban is érvényesülnek-e a fent kifejtett jogszabályi rendelkezések, azaz, hogy az inkubátorokban talált gyermekek nyilvánosságra hozott nevei (így például: Hajnal Marcell, Réthy Ferenc, Szombati Martin) a későbbiekben megváltoztatásra kerülnek-

Tel.: +36 1 391-1400

Fax: +36 1 391-1410

e, vagy a nyilvánosságra hozott nevük adott esetben egész életükre nézve bárki számára elérhető lesz, felfedve találásuknak körülményeit is.

Az ügyben a Hatóság megállapította, hogy a vizsgált városok kórházainál lévő babamentő inkubátorokban elhelyezett, ismeretlen szülőktől származó gyermekek esetében valóban megváltoztatásra kerültek a gyermekek nyilvánosságra hozott nevei.

Tekintettel arra, hogy az ügyben jogsérelem nem következett be, illetve annak közvetlen veszélye nem áll fenn, ezért a Hatóság a vizsgálatot az Infotv. 55. § (1) bekezdés b) pontja alapján lezárta.

Budapest, 2023. április 14.

Dr. habil. Péterfalvi Attila elnök c. egyetemi tanár